

Nijmegen, 19 januari 2020

Betreft: internetconsultatie 'Wijz Participatiewet voor verbeteren van de ondersteuning van mensen in de bijstand'

Geachte heer, mevrouw,

Vanuit Stichting Support Stotteren dragen we graag bij aan de consultatie. Onderstaand leest u waarom wij pleiten om de mensen centraal te zetten en aan preventie te doen.

In het verbeteren van de ondersteuning van mensen in de bijstand is het belangrijk om onderscheid te maken tussen mensen die:

- niet willen werken
- wél willen werken, maar niet aangenomen worden.

In deze laatste groep bevinden zich vaak mensen met een lichte beperking die geen Wajong of WIA hebben en voor hun inkomen afhankelijk zijn van werk of een bijstandsuitkering. Hebben zij een beperking waarvoor geen hulpmiddel of recht op een voorziening beschikbaar is, dan vallen zij buiten de banenafpraak.

Ervaringen buiten de banenafpraak

Denk hierbij bijvoorbeeld aan mensen die in hevige mate stotteren. Sollicitatiegesprekken gaan mondeling en voor stotteren zijn geen spraakhulpmiddelen beschikbaar. Mensen die in zo'n mate stotteren dat men kan spreken van een spraakbeperking wegens 'slecht sprekend', vallen buiten de banenafpraak. Daardoor kunnen zij geen aanspraak maken op een aantal financiële voordelen voor potentiële werkgevers. Hierdoor raken zij verder achterop op de arbeidsmarkt.

"Zit er subsidie op jou?"

Wij vernemen van meerdere mensen die in hevige mate stotteren dat hen tijdens het sollicitatiegesprek wordt gevraagd: "jij stottert, zit daar subsidie op?" Wanneer zij ontkennend antwoorden, volgt spoedig een afwijzing.

Mensen met een beperking die geen subsidie meebrengen, vallen in het gat tussen: 'de overheid kijkt naar wat mensen met een beperking wél kunnen' en 'werkgevers kijken naar wat mensen met een beperking níet kunnen'.

Tweede keus voor re-integratiebureaus

Een gevolg van 'kijken naar wat mensen met een beperking níet kunnen', is dat meerdere mensen die hevige mate stotteren te horen hebben gekregen dat zij voor het re-integratiebureau financieel onaan-trekkelijk zijn. Re-integratiebureaus ontvangen 50% vergoeding voor iedere kandidaat die zij in portefeuille nemen om te bemiddelen. De overige 50% ontvangen zij als zij de kandidaat succesvol in een baan weten te plaatsen.

Kandidaten die moeilijker plaatsbaar zijn, leveren een groter risico op potentieel verlies op. Het gevolg is dat re-integratiebureaus deze kandidaten afwijzen, of minder in hen investeren en juist hen een slechtere kwaliteit van bemiddelen leveren.

Mensen die door de arbeidsmarkt op achterstand worden gezet

Juist deze mensen die met een klein extra zetje op de arbeidsmarkt geholpen zouden zijn, om daarmee uit of buiten de bijstand te blijven, worden hierdoor onbedoeld op extra achterstand gezet.

In plaats van te spreken van 'mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt' is het daarom correcter om te spreken van 'mensen die door de huidige inrichting van de arbeidsmarkt op een achterstand worden gezet' en hen vanuit die visie te benaderen.

Kwakkelend bestaan op de arbeidsmarkt geeft stress, verergert de beperking en leidt tot uitval

Als Stichting Support Stotteren merken wij dat een aantal mensen die in hevige mate stotteren hiermee te maken hebben. Zij doen flink hun best om maar uit de bijstand te blijven en zich staande te houden op de arbeidsmarkt. Dit doen zij door allerlei werk onder hun niveau te verrichten in banen van tijdelijke aard. Zij leiden een kwakkelend bestaan op de arbeidsmarkt. Dit geeft hen verhoogde stress.

Van stress/spanningen is bekend dat spanningen stotteren verergert. Op die manier ontstaat de vicieuze cirkel: hevig stotteren, minder kans op een werk, meer stress en spanningen, erger stotteren tijdens sollicitatiegesprekken, nog minder kans op werk. Hierbij komt dat, door langdurig onder het eigen niveau te werken op een zeer onzekere basis, 'hoe lang heb ik nog werk?', op de langere termijn een burn-out op de loer ligt.

Deze vicieuze cirkel moet doorbroken worden.

Voorkom dat mensen in de bijstand belanden

Om te voorkomen dat mensen die een kwakkelend bestaan op de arbeidsmarkt leiden door het ijs zakken, langdurig uitvallen en alsnog in de bijstand belanden, pleit Stichting Support Stotteren voor:

1. zet de mens achter de beperking centraal
2. preventie
3. bevlogen ambtenaren.

Hiermee kan de overheid op bijstandsuitkeringen besparen.

De mens centraal

In plaats van regelingen af te laten hangen van de beperking, het hulpmiddel of de voorziening die iemand nodig heeft om het wettelijk minimumloon te kunnen verdienen, is het onzes inziens beter om de mens achter de beperking centraal te stellen. Welke problemen ervaart deze persoon op de arbeidsmarkt en wat heeft deze persoon nodig om duurzaam passend werk te verrichten?

Preventie

In plaats van achteraf hulp aan te bieden op het moment dat iemand een bijstandsuitkering aanvraagt, kan ook preventief hulp geboden worden.

In het UWV-bestand zal te achterhalen zijn welke mensen veelvuldig in banen van korte duur werken en op die manier op de arbeidsmarkt een kwakkelend bestaan leiden. Benader deze mensen op een vriendelijke wijze. Vraag hen en onderzoek wat voor hen knelpunten vormen waardoor ze niet duurzaam langdurig bij één werkgever werken. Biedt vervolgens passende hulp aan.

Bevlogen ambtenaar

Zet een bevlogen ambtenaar op deze financieel minder aantrekkelijke groep, die het belang van deze mensen vooropstelt. Een ambtenaar die deze groep enthousiasmeert en complimenten geeft voor wat ze al bereikt hebben, om van daaruit voort te bouwen naar duurzame, betaalde, deelname aan de arbeidsmarkt.

Op deze manier bespaart de overheid op langdurige bijstandsuitkeringen.